

דף תרגול: בגרות מתקדמת בספרות (5 יח"ל) – כתיבה ממזגת וניתוח יצירה שלא נלמדה

מהדורה למורה **עולים חדשים**

מהדורה למורה – מפתח תשובות

מטרות הדף:

- לתרגל בניית תשובה ממזגת בין שתי יצירות
- לזהות תפקיד של אמצעים אמנותיים בטקסט
- לאבחן בין תשובה חזקה לתשובה חלשה ולשפר אותה

גרסת עולים חדשים – מילון מילים בראש הדף, משפטים קצרים ושפה פשוטה. אפשר לאפשר מילון אישי ועבודה בזוגות.

חלק א' – הבנה בסיסית

1. ב – תשובה שמשווה בין שתי יצירות סביב רעיון משותף
2. ב – את האמצעי ואת תפקידו ביצירה
3. ב – לתמוך בטענה שנכתבה
4. ב – לקרוא את הטקסט בעיון ולזהות את הרעיון המרכזי
5. ג – שילוב נכון בין טענה, הוכחה והסבר
6. ב – רעיון או נושא משותף

חלק ב' – נכון או לא נכון

1. לא נכון – תשובה ממזגת חייבת לעסוק בשתי היצירות יחד
2. נכון – צריך להסביר למה האמצעי משרת את הרעיון
3. נכון – הכלים שנלמדו תקפים גם לטקסט חדש
4. נכון – זה המבנה הבסיסי של תשובה מנומקת
5. לא נכון – הבנת השאלה קובעת מה בדיוק צריך לענות
6. נכון – כך מוגדר מחוון בבחינות

חלק ג' – אמצעי ותפקידו – התאמה

1 – ג (ממחיש רעיון באמצעות השוואה)
2 – ה (מדגיש הבדל בין שני דברים)
3 – ב (מדגישה רעיון חשוב)
4 – ד (מעוררת מחשבה אצל הקורא)
5 – א (יוצר קרבה בין הדובר לקורא)

חלק ד' – סדר בניית תשובה ממזגת

1. קוראים את השאלה ומזהים מה בדיוק נדרש
2. מאתרים רעיון משותף לשתי היצירות
3. בוחרים הוכחה מתאימה מהיצירה הראשונה
4. בוחרים הוכחה מתאימה מהיצירה השנייה
5. מסבירים כיצד ההוכחות קושרות בין היצירות
6. כותבים משפט סיכום שחוזר לרעיון המרכזי

חלק ה' – מה חסר בתשובה?

1. א – הסבר הקושר את האמצעי לרעיון
2. ב – היא לא עוסקת בשתי היצירות כנדרש
3. ב – תמיכה מהטקסט בטענה

חלק ו' – כתיבה מודרכת

1. משפט זיהוי + משפט הסבר הקושר את האמצעי לרעיון המרכזי
2. רעיון כללי כמו יחסי אחים, קונפליקט פנימי, או יחס לזולת

כרטיס יציאה – מה לחפש

- הגדרה הכוללת שתי יצירות ורעיון משותף
- זיהוי נכון + תפקיד הקשור לרעיון
- טענה+הוכחה+הסבר לעומת חוסר קישור או הוכחה

טיפים להפעלה:

- אפשר לעבוד בזוגות על חלק ההתאמה והסדר לפני המעבר לכתיבה העצמאית
- כדאי להציג דוגמה אחת לתשובה חזקה ואחת חלשה מהמחוון לפני התרגול הפתוח
- למדלגים (סעיפי skip_n) אפשר להציע תרגול רק בחלקים הבסיסיים

דף תרגול: בגרות מתקדמת בספרות (5 יח"ל) – כתיבה ממזגת וניתוח יצירה שלא נלמדה

דף התלמיד/ה עולים חדשים

שם: _____ **כיתה:** _____ **תאריך:** _____

בדף הזה נתרגל איך כותבים תשובה טובה בבגרות בספרות, כולל השוואה בין שתי יצירות וניתוח שיר חדש.

📖 מילון קטן:

תשובה ממזגת	תשובה שמחברת בין שתי יצירות סביב רעיון משותף
אמצעי אמנותי	דרך כתיבה מיוחדת, כמו דימוי או ניגוד
תפקיד האמצעי	למה הסופר או המשורר השתמשו באמצעי הזה
יצירה שלא נלמדה	טקסט חדש שהתלמיד רואה לראשונה בבחינה
מחוון	רשימת קריטריונים שלפיה בודקים את התשובה
רעיון מרכזי	המסר או הנושא העיקרי של היצירה
ניגוד	הצגת שני דברים הפוכים כדי להדגיש הבדל
הוכחה מהטקסט	משפט או מילה מהיצירה שתומכים בטענה

1 חלק א' – הבנה בסיסית

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה זה תשובה שמחברת שתי יצירות?

א) תשובה שעוסקת ביצירה אחת בלבד ב) תשובה שמשווה בין שתי יצירות סביב רעיון משותף

ג) תשובה שמעתיקה קטע מהיצירה ד) תשובה קצרה של משפט אחד

2. מה צריך לכתוב כשמזהים אמצעי?

א) רק את שם האמצעי ב) את האמצעי ואת תפקידו ביצירה ג) רק ציטוט ארוך ד) דעה אישית בלבד

3. למה מביאים דוגמה מהטקסט?

א) לקשט את התשובה ב) לתמוך בטענה שנכתבה ג) להאריך את התשובה ד) אין לה תפקיד

4. מה עושים קודם כשרואים שיר חדש?

א) לדלג על הקריאה ב) לקרוא את הטקסט בעיון ולזהות את הרעיון המרכזי

ג) להעתיק תשובה מיצירה אחרת ד) לכתוב בלי לקרוא

5. מה הופך תשובה לטובה?

א) אורך התשובה בלבד ב) כמות המילים הגבוהות ג) שילוב נכון בין טענה, הוכחה והסבר

ד) כתב יד יפה

6. מה מחברים בין שתי היצירות?

א) רק את שמות המחברים ב) רעיון או נושא משותף ג) את אורך הטקסטים

ד) את השנה שבה נכתבו

2 חלק ב׳ – נכון או לא נכון

סמנו ✔ נכון או ✘ לא נכון.

#	משפט	✔ נכון	✘ לא נכון
1	בתשובה ממזגת אפשר לכתוב על יצירה אחת בלבד ולהתעלם מהשנייה.	☐	☐
2	זיהוי אמצעי אמנותי בלי הסבר על תפקידו נחשב לתשובה חלשה.	☐	☐
3	בניתוח יצירה שלא נלמדה אפשר להשתמש בידע כללי על אמצעים וסוגות.	☐	☐
4	תשובה חזקה חייבת להכיל טענה, הוכחה והסבר הקושר ביניהן.	☐	☐
5	אין צורך לקרוא את השאלה בעיון לפני כתיבת התשובה.	☐	☐
6	מחוון הוא רשימה שלפיה בודקים אם התשובה עונה על דרישות השאלה.	☐	☐

3 חלק ג׳ – אמצעי ותפקידו – התאמה

התאימו: כתבו ליד כל מספר את האות המתאימה מהעמודה השמאלית.

1. דימוי	____	**א.** יוצר קרבה בין הדובר לקורא
2. ניגוד	____	**ב.** מדגישה רעיון חשוב
3. חזרה על מילה	____	**ג.** ממחיש רעיון באמצעות השוואה
4. שאלה רטורית	____	**ד.** מעוררת מחשבה אצל הקורא
5. גוף ראשון	____	**ה.** מדגיש הבדל בין שני דברים

4 חלק ד׳ – סדר בניית תשובה ממזגת

מספרו את השלבים לפי הסדר הנכון (1, 2, 3...).

☐	בוחרים הוכחה מתאימה מהיצירה השנייה
☐	מסבירים כיצד ההוכחות קושרות בין היצירות
☐	קוראים את השאלה ומזהים מה בדיוק נדרש
☐	כותבים משפט סיכום שחוזר לרעיון המרכזי
☐	בוחרים הוכחה מתאימה מהיצירה הראשונה
☐	מאתרים רעיון משותף לשתי היצירות

5 חלק ה׳ – מה חסר בתשובה?

הקיפו את התשובה הנכונה.

1. מה חסר כשרק מזהים אמצעי בלי להסביר?

א) הסבר הקושר את האמצעי לרעיון ב) ציטוט נוסף מהיצירה ג) שם המחבר ד) אורך מספיק

2. מה הבעיה כשעונים רק על חלק מהשאלה?

א) היא ארוכה מדי ב) היא לא עוסקת בשתי היצירות כנדרש ג) היא כתובה בעברית תקנית

ד) אין בה בעיה

3. מה חסר כשאין דוגמה מהטקסט?

א) דעה אישית ב) תמיכה מהטקסט בטענה ג) אורך מתאים ד) כותרת

6 חלק ו' – כתיבה מודרכת

ענו בקצרה.

1. כתבו משפט אחד שמזהה אמצעי אמנותי בטקסט וכתבו אחריו משפט המסביר את תפקידו.

2. כתבו רעיון משותף אחד שיכול לחבר בין שתי יצירות שלמדתם.

כרטיס יציאה

מהי תשובה ממזגת ומה חייב להיות בה?

תנו דוגמה לאמצעי אמנותי ותפקידו

מה ההבדל בין תשובה חזקה לתשובה חלשה?

איך הרגשתי בשיעור? 😀 🙂 😐 ☹️